

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De defectibus dispositionis corporis. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40214

Item, quando, etiam si adsit Confessor, timetur verè de eo, quòd ob non seruatum sigillum, aut aliam ob causam, graue damnum sequeretur celebraturo. ita *Silu. verbo Confessio* 1. §. 2. tamen confiteatur alia peccata, tacito tautum eo, in quo est periculum. ita *Maior* 4. *dist.* 17. *quest.* 5. & *Nauar.* *cap.* 7. *num.* 6. Sicut etiam idem facere debet, si reseruatum casum habeat, neque adire potest Episcopum, neque obtinere absolutionem. Porro contritionem esse necessariam, omnes fatentur ex *Trident.* *suprà cit.* ibi: *Sibi contritus videatur.*

Quid autem agendum erit ante consecrationem? Si ante inchoatam Missam recorderetur se esse in peccato, confiteatur, etiam si oporteat exui sacris vestibus, *Scor. d.* 9. *quest.* 1. quia sacra actio non est incepta. citra scan-

dalum intellige, vt etiam in sequentibus. Si Missa est inchoata, & facillè potest Confessor accedere ad Altare, fiat, *Bonau.* 4. *d.* 13. *Siluest. v. Euchar.* 2. *quest.* 6. quia illa pars Missæ est extrinseca Sacrificio, & potest interrumpi, sicut per Concionem, oblationem populi, &c.

At *S. Thom. quest.* 83. *artic.* 6. *ad* 2. dicit, tutius esse relinquere Missam, maximè in casu excommunicationis (quem sequitur Rubrica) vbi tamen indicat, non esse præceptum, sed consilium, deserere inceptam Missam, dum dicit, *tutius esse.* & *sanctus Bonauentura supra* negat, deserendam esse Missam; negatque, teneri Sacerdotem discedere ab Altari vt confiteatur. Debet autem, cum primum poterit, confiteri, ex *Concilio Tridentino locò citato.*

De defectibus dispositionis corporis. IX.

1 **S**I quis non est ieiunus post mediam noctem, etiam post sumptionem solius aquæ, vel alterius potus, aut cibi, per modum etiam medicina, & in quantumcumque parua quantitate, non potest communicare, nec celebrare.

Est doctrina *sancti Thomæ* 4. *part.* *quest.* 80. *art.* 8. *ad* 4. ex *Conc. Africano cap.* 8. *Carth. III. cap.* 29. & *cap.* 48. vbi asseritur, in Concilio Nicæno fuisse hanc eandem consuetudinem sumendi Eucharistiam ante omnem cibum confirmatam: non aiunt, institutam; quia manabat ab Apostolis. *Clemens Epist.* 2. dicit, se à *S. Petro* hoc

accepisse. Neque verò etiam, vt detur Viaticum agrotò, poterit non ieiunus celebrare; contra *Maiorem*, *Azor.* *cap.* 30. & *Suar. sect.* 5. lege *Suar. disp.* 68. *sect.* 3. & 4. De quauis minima quantitate cibi aut potus expresse loquitur *Concilium Tolet. VII. cap.* 2. imò & de papyro traiecto & ciecto, docet *idem Suar. ibidem.*

2 Si autem ante mediam noctem cibum aut potum sumpserit, etiam si postmodum non dormierit, nec sit digestus, non peccat, sed ob perturbationem mentis, ex qua deuotio tollitur, consulitur aliquando abstinendum.

Hæc *S. Thom. ibidem ad* 5.

3 *Si reliquia cibi remanentes in ore transglutiantur, non impediunt Communionem, cum non transglutiantur per modum cibi, sed per modum salivæ. Idem dicendum, si lauando os, deglutiatur stilla aquæ præter intentionem.*

Ita S. Thom. *ibidem* ad 4. qui vult, quantitatem vini vel aquæ esse valde parvam, vt permisceatur salivæ inseparabiliter. vnde in Rubrica *stilla aquæ* nominatur. Notat *Suar. sect. 4.* necessarium esse, vt manducatio præcesserit mediam noctem: nam si aduertat Sacerdos post mediam noctem, habere in ore reliquias cibi, & eas ex certa scientia deglutiatur, violat ieiunium naturæ necessarium ad Communionem, ex *Palud. 4. dist. 8. art. 2. num. 21.* expuantur igitur potius quàm traiiciantur.

Duo tamé non ieiuno Sacerdoti conceduntur. Primû, vt possit sumere particulas siue à se siue ab alio consecratas, si nequeant conseruari sine maiori

irreuerentia: quia ieiunium est ad reuerentiam sine præiudicio maioris irreuerentiæ; & præsertim, si timeatur incurfus hostium, *Bonac. cum alijs disp. 4. quest. 6. pun. 2.* qui etiam addit, quod licet multo tempore se detinuerit Sacerdos in distribuenda Eucharistia, potest adhuc tamen reliquias fumere, & vasa purificare, si distribuat coniunctim cum Missa. Alterum est ad supplendum Sacrificium; de quo mox dicemus *tit. 10. num. 3.* Concedit *Toletus lib. 2. cap. 1. num. 2.* celebrationem illi, qui omnino immemor cibi sumpti aut potus, recordatur deinde post consecrationem, se non esse ieiunum; ac etiam ante consecrationem, si scandalum imminet.

4 *Si plures Missas in vna die celebret, vt in Natiuitate Domini, in vnaquaque Missa abluat digitos in aliquo vase mundo, & in vltima tantum percipiat purificationem.*

Prohibemur *de Celebr. Miss. cap. Ex parte.* ab Innocen. III. in priori Missa sumere Calicis abluionem; quamuis non sumi soleat ob nutritionem, sed ob reuerentiam Sacramenti: quare, si in prima Missa sumitur ablutio, imò aqua per errorem pro vino consecrata, frangitur ieiunium, & alia Missa celebrari non potest.

Nota ea verba, *in aliquo vase mundo*, non in Calice Missæ, ne vinum

ablutionis sit deinde materia consecrationis. Ceterum ipsamet ablutio digitorum si non sumatur à Celebrante in tertia Missa, sumi debet ab alio qui sit ieiunus, ob reuerentiam fragmentorum, quæ fortasse ibi sunt corrupta; vel in Sacarium fundenda erit. quod etiam nota pro ablutione digitorum, quæ fit in ordinaria Communionem populi extra Missam.

5 *Si præcesserit pollutio nocturna, quæ causata fuerit ex præcedenti cogitatione quæ sit peccatum mortale, vel euenerit propter nimiam crapulam, abstinendum est à Communionem & celebrationem, nisi aliud Confes-*

Confessario videatur. Si dubium est, an in precedenti cogitatione fuerit peccatum mortale, consulitur abstinendum, extra tamen casum necessitatis. Si autem certum est, non fuisse in illa cogitatione peccatum mortale, vel nullam fuisse cogitationem, sed euenisse ex naturali causa, aut ex diabolica illusionem, potest communicare & celebrare; nisi ex illa corporis commotione tanta euenit perturbatio mentis, ut abstinendum videatur.

Est sancti Thom. 3. par. quest. 80. art. 7. qui ferè totum hausit ex S. Gregorio in Epistola ad August. Anglorum Episc. Sed pollutio, etiam voluntaria, per confessionem purgata non impedit, nisi ob congruentiam.

De defectibus in ministerio ipso occurrentibus. X.

Possunt etiam defectus occurrere in ministerio ipso, si aliquid ex requisitis ad illud desit: ut, si celebretur in loco non sacro, vel non deputato ab Episcopo, vel in Altari non cōsecrato, vel tribus mappis non cooperto: si non adsint luminaria cerea: si non sit tempus debitum celebrandi, quod est ab aurora usque ad meridiem, communiter: si Celebrans saltem Matutinum cum Laudibus non dixerit: si omittat aliquid ex vestibus sacerdotalibus: si vestes sacerdotales & mappa non sint ab Episcopo vel ab alio hanc habente potestatem benedicta: si non adsit clericus, vel alius deserviens in Missa, vel adsit qui deservire non debet, ut mulier: si non adsit Calix cum Patena conueniens, cuius cuppa debet esse aurea, vel argentea, vel stannea, non area, vel vitrea: si Corporalia non sint munda, qua debent esse ex lino, nec serico in medio ornata, & ab Episcopo vel ab alio hanc habente potestatem benedicta, ut etiam superius dictum est: si celebrat capite cooperto sine dispensatione: si non adsit Missale, licet memoriter sciret Missam, quam intendit dicere.

Numerantur hinc quatuordecim casus grauiores, in quibus ut plurimum accidit peccatum mortale, si fiat contra regulas hoc loco significatas; de quibus nos egimus supra in prima part. Rubricarum tit. 20. & secunda part. tit. 1. & 2. nisi excuset ignorantia, vel oblitio, &c. Azor. lib. 10. cap. 29. quest. 6. Et ratio est, quia Concilium Tridentinum Sess. 22. & Pius V. initio Missalis hoc tradit,

ut secundum ritum, normam & modum à se traditum Missam decantent omnes, ac legant. Vnde non licet mutare hunc ordinem Missæ; non dico mutare Missam, & eam dicere alterius diei quam in Missali præscribatur, ut notat Suar. 3. part. disput. 83. sect. 3. sed mutare omitendo aliquid, quod perineat ad integrum Missæ ritum. multo verò minus addere licet quidquam, quod expressius

D d

pressius